

Regeringskansliet, Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om betänkandet Polisiär beredskap i fred, kris och krig (SOU 2025:57)

Er beteckning: Ju2025/01154

Sammanfattning

Länsstyrelsen Stockholm (i fortsättningen "Länsstyrelsen") har tagit del av betänkandet av Utredningen om polisens beredskap, Polisiär beredskap i fred, kris och krig (SOU 2025:57), som Regeringskansliet har remitterat för synpunkter.

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen i avsnitt 5, 8 och 9.

Länsstyrelsen tillstyrker huvudsakligen förslagen i avsnitt 6.

Länsstyrelsen önskar ett förtydligande av begreppet samråd som förekommer i flera förslag och anslutande överväganden som rör civilområdesansvariga länsstyrelsers roll.

Avsnitt 5 Polisens uppgifter och folkrättsliga ställning i krig

Länsstyrelsen tillstyrker betänkandets bedömningar och förslag om polisens uppgifter och folkrättsliga ställning. Länsstyrelsen delar betänkandets slutsats att nuvarande lagstiftning inte är fullt ut anpassad efter dagens förutsättningar och kan medföra risker för civilbefolkningen.

Avsnitt 6 Skydd och bevakning

6.9.1 En polisiär förstärkningsresurs bör användas för bl.a. skydd och bevakning.

Länsstyrelsen tillstyrker att en polisiär förstärkningsresurs bör användas för bl.a. skydd och bevakning.

Det är dock tydligt i betänkandet att det har varit svårt att med nuvarande informationsläge få en konkret uppfattning om hur stort det personella förstärkningsbehovet är och i synnerhet under höjd beredskap. Länsstyrelsen vill poängtera behovet av fortsatt fördjupade analyser av det personella förstärkningsbehovet.

6.9.2 Polisen bör inte ges rätt att besluta tillfälligt om att skyddspersoners bostäder m.m. ska vara skyddsobjekt.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Länsstyrelsen delar utredningens bedömning om svårigheterna med att tillämpa skyddslagen och skyddsförordningen som en lösning på skyddspersoners behov av skydd.

6.9.4 Det bör inte införas någon ny driftvärnsorganisation

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det inte finns förutsättningar för, eller att det är lämpligt att införa en modern form av driftvärn.

6.9.5 Behov av helhetsbild och samordning

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det finns ett behov av att skapa en samlad bild över samhällets totala behov av skydd. Detta för att även kunna bedöma förmågan att faktiskt säkerställa skyddet under kris och krig utifrån ett totalförsvarsperspektiv, samt kunna vidta åtgärder ifall förmågan inte bedöms som tillräcklig. En bättre helhetsbild är också viktig för att civilområdesansvariga länsstyrelser ska kunna uppfylla sina uppdrag.

Avsnitt 8. Polisiär förstärkningsresurs

Länsstyrelsen tillstyrker betänkandets bedömningar och förslag om inrättande av en polisiär förstärkningsresurs för att förstärka Polismyndigheten i händelse av höjd beredskap och krig.

Avsnitt 9. Ett nytt gränsövervakningssystem i höjd beredskap och andra ansträngda lägen.

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag. Utredningen föreslår en lagändring där nuvarande lag och förordning om gränsövervakningen i krig med mera ska upphävas och en ny lag och

förordning om stärkt samverkan i gränskontrollverksamheter vid höjd beredskap införs.

Som en del av lagändringen föreslår utredningen att Länsstyrelsens nuvarande samordningsansvar överläts till Polismyndigheten. Polismyndigheten ska som samordningsansvarig myndighet se till att samråd sker med civilområdesansvarig Länsstyrelse.

Utöver att vara länets högsta civila totalförsvarsmyndighet var Länsstyrelsen tidigare också länets högsta polismyndighet. Eftersom så inte längre är fallet tillstyrker Länsstyrelsen utredningens förslag till lagändring och anser att den föreslagna regleringen bättre möter respektive myndighets ansvarsområde i dagens totalförsvär.

Länsstyrelsen tillstyrker att de civilområdesansvariga länsstyrelserna ska delta i uppgifterna som ingår i förslagen i avsnitt 9.11.2 Ansvariga myndigheter, 9.11.3 Polismyndigheten ska vara samordningsansvarig myndighet, 9.11.4 Samverkan ska ske nationellt och regionalt samt 9.11.5 Planeringsdokument. Länsstyrelsen önskar dock ett förtydligande av begreppet samråd som förekommer i dessa förslag och i de anslutande övervägandena. Begreppen samverkan och samordning definieras generellt i betänkandet, men även specifikt vad samverkan skulle kunna innebära för Försvarsmakten och Kustbevakningen. Länsstyrelsen saknar en motsvarande diskussion och definition av hur de samverkande myndigheterna ska samråda med de civilområdesansvariga länsstyrelserna. Missförstånd och olika tolkningar av begreppet skulle genom en tydligare definition kunna förebyggas.

Länsstyrelsen anser att de civilområdesansvariga länsstyrelsernas roll i de föreslagna samråden ska vara att bli informerade om pågående arbete och få lämna synpunkter utifrån civilområdesperspektivet. De övriga aktörerna i samrådet ska beakta de civilområdesansvariga länsstyrelsernas synpunkter.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande länsöverdirektör Lotta Medelius-Bredhe med handläggare Anders Odell som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef för beredskapsfrågor Mikael Jeppson, chefsjurist Shiva Norvad samt kanslichef för östra civilområdet Gunilla Runberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post stockholm@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm, eller ring vår
växel 010-223 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/stockholm.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på
Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/stockholm/personuppgifter